

EVA IBBOTSON

SECRETUL PERONULUI

13

Traducere din limba engleză
de Mihaela Adina Eros

CAPITOLUL 1

Dacă te-ai duce astăzi într-o școală și i-ai întreba pe copii ce e acela un *gump*¹, probabil că ai primi niște răspunsuri stupide.

„E o persoană lipsită de minte, un soi de cretin”, ar putea răspunde un copil. Sau: „E o cămilă a cărei cocoasă s-a prins în ceva”. Sau chiar: „E un fel de gumă de mestecat”.

Dar altădată nu era așa. Atunci orice copil de pe pământ ți-ar fi spus că un *gump* era un gorgan, o ridicătură de pământ pietros acoperită cu iarbă și în ea era o ușă secretă care se deschidea din când în când pentru a da la iveală un tunel ce ducea spre o cu totul altă lume.

Ei știau că fiecare țară își avea gorganul ei și în Marea Britanie acesta se afla într-un loc numit Dealul Crucii Regilor, nu departe de fluviul Tamisa. Și copiii isteți, aceia care citeau și ascultau poveștile de odinioară, știau mai mult de atât, și anume că gorganul acesta neobișnuit se deschidea doar nouă zile o dată la nouă ani, și nicio secundă în plus, și nu era bine deloc să te răzgândești în

¹ În prezent, cuvântul *gump* este cunoscut, în general, în vocabularul argotic și înseamnă fraier, netot, ignorant, prost sau o persoană morocănoasă și care se plânge mereu. În context, e un joc de cuvinte între înțelesul de odinioară și cel din prezent al cuvântului *gump*, care în trecut se referea la o ridicătură din pământ, movilă etc. (n.red.)

privința intrării sau ieșirii de acolo, pentru că nimic n-ar fi deschis ușa odată ce timpul s-ar fi scurs.

Dar copiii au uitat – toată lumea a uitat – și probabil că nici n-ai de ce să-i învinovățești, totuși gorganul e în continuare acolo. El se află sub peronul 13 al gării King's Cross și ușa secretă este ascunsă în spatele zidului sălii de așteptare a bărbaților, cu afișele sale fâlfâind în vânt, pe care scrie „Trenurile vă duc într-acolo”, și banchetele tocite din lemn, și scrumierele murdare, în care domni în vârstă obișnuiau odată să-și stingă țigările urât mirositoare.

În prezent, nu mai folosește nimeni peronul acela. Au construit alte peroane mai moderne și mai frumoase, cu șiruri de cărucioare strălucitoare pentru bagaje și jocuri mecanice care chiar funcționează, și cu ecrane care îți arată cât de mult o să întârzie trenul tău. Însă peronul 13 e diferit. Ceasul s-a oprit. Păianjenii au năpădit sala de așteptare cu pânzele lor. Există și un Birou de bagaje pierdute, cu o plăcuță pe care scrie „Închis” și înăuntru e o umbrelă acoperită cu mușgai, lăsată de o doamnă în trenul de 5.25 dinspre Doncaster, în anul în care s-a celebrat Jubileul de Argint al reginei. Automatele de ciocolată sunt ruginite și strâmbe și dacă ai fi atât de neghiob încât să introduci monede în unul dintre ele, ar scoate un zgomot hodorogit și le-ar înghiți, și ai aștepta până la paștele cailor ca să apară ciocolata.

Însă atunci când oamenii au încercat să demoleze partea aceea a gării și să o modernizeze, ceva a mers întotdeauna prost. Un arhitect care a vrut să construiască în acel loc niște magazine a ieșit de pe șantier foarte supărat și s-a dus să locuiască în Spania. Și în momentul în care au încercat

să conecteze șinele la electricitate, conducătorul lucrărilor a spus că terenul nu era potrivit și a mormăit ceva despre surpări de teren și fisuri. Era ca și cum oamenii ar fi știut *ceva* despre peronul 13, dar nu cunoșteau exact ce anume.

Dar în orice oraș există și oameni care nu au uitat nici zilele, nici poveștile de odinioară. Fantomele, de pildă... Ernie Hobbs știa, hamalul care a muncit toată viața la gara King's Cross și căruia încă îi plăcea să bântuie prin preajma trenurilor, la fel și prietena lui, fantoma unei femei de serviciu pe nume doamna Partridge, care obișnuia să curețe de-a bușilea sala bagajelor de mână. Oamenii care mergeau împotmolindu-se prin canalele de sub oraș și mai apăreau la suprafață din când în când prin gurile de aerisire de lângă gară știau... și în felul lor, și porumbeii știau.

Știau că gorganul era tot acolo și unde ducea. Printr-un tunel lung, cețos și misterios, ducea spre un golf secret, unde un vas aștepta să-i ducă pe cei care doreau pe o insulă așa de frumoasă, încât îți tăia respirația.

Oamenii care locuiau acolo îi spuneau, pur și simplu, Insula, însă avea tot felul de nume: Avalon, Ținutul Sfântului Martin, Tărâmul Cețurilor Neașteptate. Cu mulți ani în urmă era unită de continent, dar s-a desprins și s-a îndepărtat încet spre vest, așa cum s-a îndepărtat și Insula Madagascar de Africa. Insulele fac asta o dată la câteva milioane de ani. Nu e nimic ieșit din comun.

Cu insula plutitoare bineînțeles că veneau și locuitorii săi: oameni sensibili, majoritatea înțelegând că nu toată lumea trebuia să aibă neapărat două mâini și două

Libris
Respect pentru oameni și cărți

picioare, ci putea fi diferită din punct de vedere al formei și al modului de a gândi. Așadar, oamenii conviețuiau pașnic alături de căpcăuni cu un singur ochi sau dragoni (aceștia fiind foarte mulți în zilele acelea). Nu săreau în mare imediat ce vedeau câte o sirenă pieptănându-și părul pe o stâncă, ci rosteau, pur și simplu: „Bună dimineța”. Înțelegeau că făpturile mării, Ellerwomen¹, aveau spatele găunos și nu le plăcea să fie privite sâmbăta, și că dacă trolii purtau niște bărbi lungi, de se împiedicau în ele de fiecare dată când mergeau, asta era treaba lor și atât.

Trăiau în bună înțelegere și cu animalele. Pe Insulă se aflau multe animale interesante, dar și oi, vaci și capre obișnuite, păsări uriașe care uitaseră să mai zboare și depuneau ouă de mărimea timpanelor, brollachani² semănând cu niște picături de gelatină cu ochi roșii întunecați și căluți de mare cu coame de mătase, ce galopau și nechezau în valuri.

Însă oamenii de pe Insulă îi iubeau cel mai mult pe cețoșoroci. Aceste creaturi drăgălașe nu se găsesc nicăieri altundeva în lume. Sunt albe și mititele și au corpul acoperit în întregime cu o blăniță moale, cam ca a puilor de focă, doar că nu au aripi, ci piciorușe scurte și labe mari precum cele ale cățelușilor. Ochii lor negri sunt mari

¹ Ellerwomen este o traducere după cuvântul danez Ellekvinder sau Elle kvinder și înseamnă Elf sau Elve Women, sintagmă care face parte din folclorul mitic scandinav, cf. Lise Busk-Jensen, Knud Bjarne Gjesing, Johannes Nørregaard Frandsen, Henrik Wivel, Anne Birgitte-Richard (2007), *Dansk litteraturs historie*, Volumul 1, Gyldendal A/S. În legendele din Suedia și Danemarca, apare des termenul *elve*, care semnifică spiriduș, gnom. (n.red.)

² Creaturi înspăimântătoare din mitologia scoțiană, fără trup. (n.tr.)

și umezi, nasurile păroase și reci și gâfâie un pic când se mișcă, pentru că seamănă mai degrabă cu niște pernițe și nu le place să meargă repede.

Cețoșorocii nu erau numai drăgălași, ci și foarte însemnați.

Deoarece pe măsură ce treceau anii și pe țarm ajungeau ziare aduse de mare sau veneau refugiați prin gorgan cu povești despre Lumea de Deasupra, locuitorii de pe Insulă au devenit din ce în ce mai hotărâți să fie lăsați în pace. Bineînțeles că știau că unele invenții moderne erau bune, așa cum erau paturile electrice care țineau de cald la picioare oamenilor în pat sau fluorul ce prevenea apariția cariilor, dar mai erau și alte lucruri care nu le plăceau deloc, precum armele nucleare sau zgârie-norii în vârful cărora tremurau de mama focului bătrâne, pentru că lifturile erau stricate, sau găinile de fermă înghesuite câte două în cuști. Și se temeau să nu fie descoperiți de nave aflate în trecere sau de avioane care zburau prea jos.

Și în acel moment interveneau animăluțele ceții. Știți, făpturile acestea sensibile adoră muzica. Atunci când îi cântă muzică la un instrument unui cețoșoroc, ochii i se fac mari și respiră din rărunchi, scoțând câte un oftat adânc.

– Aah, oftează el. Aaah... aah...

Și de fiecare dată când oftează, din gură îi iese ceață: ceață curată, groasă, albă, care miroase a zori de zi și a iarbă umedă. O sumedenie de cețoșoroci aleargă împiedicat pe iarbă sau de-a lungul țărmului Insulei și asta aduce un noian de ceață.

Așa că ori de câte ori era zărită câte o navă sau câte o urmă pe cer care ar fi putut fi un avion, toți copiii plecau în

goana mare de la școală cu flaute, trompete și casetofoane și se apucau să le cânte animăluțelor ceții... Iar oamenii care debarcau din întâmplare și cercetau cu ochi iscoditori locul își vedeau mai departe de drum.

Cu toate că pe Insulă trăiau atâtea și atâtea creaturi neobișnuite, familia regală era alcătuită numai și numai din oameni, și așa a fost dintotdeauna. Erau de neam regesc în adevăratul sens al cuvântului – lipsiți de lăcomie, fără bijuterii, curajoși și cinstiți. Ei se considerau slujitori ai poporului lor și așa ar trebui să gândească toți regii adevărați, însă deseori ei nu prea fac asta.

Regele și Regina nu locuiau într-un palat din aur plin de incomode tronuri aurite, ce le înțepeneau spatele oamenilor când se așezau pe ele, și nici nu umpluseră locul cu servitori care să se împiedice de taburete, mergând de-a-ndăratelea din fața Majestăților Lor. Locuiau într-o casă joasă, albă, pe un petic de plajă cu nisip auriu, înțesată de scoici. Și auzeau tot timpul, și ziua, și noaptea, murmurul și zbuciumul valurilor, și foșnetul blând al vântului.

Camerele palatului erau simple și frumoase. Geamurile erau ținute deschise, astfel încât păsările intrau și ieșeau după plac. Câini inteligenți dormeau tolăniți lângă șemineu. Pe mese se aflau boluri cu fructe proaspete și flori parfumate și oricine nu avea unde se duce în altă parte – micuțe vrăjitoare orfane sau foci cu aripioarele rănite, sau magicieni ce ajunseseră deprimăți și bătrâni – își găsea acolo adăpost.

Și în 1983 – anul în care americanii au trimis o femeie în spațiu – Regina, care era tânără, bună și frumoasă, a

născut un copil. Și tocmai cu acest eveniment începe cu adevărat această poveste.

Copilul era băiat și era exact așa cum ar trebui să fie un copil, cu ochi luminoși, cu un smoc nostim de păr, un năsuc mititel și urechi interesante. Și pe deasupra micul prinț putea chiar să și fluiera înainte de a împlini o lună, fără a scoate cine știe ce sunete alese, ci doar un piuit frumos, ca de pui de pasăre.

Regina era cu totul și cu totul topită după fiul său, iar Regele era așa de fericit, încât avea impresia c-o să dea pe dinafară. Și oamenii de pe tot cuprinsul Insulei se bucurau nespus, pentru că își dădeau seama încă de timpuriu cum are să fie un copil și știau că Prințul urma să fie exact genul de conducător pe care și-l doreau.

Bineînțeles că, imediat după ce s-a născut copilul, în jurul palatului s-au făcut cozi de femei care ar fi vrut să-i poarte de grijă și să-i fie guvernante. Bătrânele înțelepte doreau să-l învețe tot soiul de lucruri, sirenele să-i cânte și vrăjitoarele să-i arate trucuri ciudate. Era chiar și o sirenă care, aparent, avea impresia că putea avea grijă de un copil mic chiar dacă asta însemna să fie plimbată prin palat într-o cadă pe roți.

Dar cu toate că Regina le-a mulțumit tuturor cât se poate de politicos, dădaca pe care a ales-o pentru copilul său era o ființă umană obișnuită. De fapt, erau trei ființe umane obișnuite: niște gemene ale căror nume erau Violet, Lily și Rose. Ele veniseră pe Insulă de mici și erau guvernante cu pregătire în toată regula, care știau cum să schimbe scutece, să facă vânt și să paseze legume prin

sită. Și pentru Regină, care simțea uneori că avea destulă magie în viața sa, era o ușurare că ele nu aveau niciun fel de puteri magice. I se părea o idee bună să aibă trei gemene pe post de guvernante, pentru că îngrijirea bebelușilor se face neîntrerupt și în felul acesta era tot timpul cineva cu păr roșcovan țepos, nas lung și pistrui care să-l liniștească pe Prinț, să-l legene și să-i cânte. Și el nu mai avea de ce să se mai sperie, deoarece, oricât de inteligent era, nu avea cum să le deosebească pe Violet de Lily sau pe Lily de Rose.

Prin urmare, cele trei guvernante au venit și i-au purtat de grijă Prințului cu mare devotament și totul a mers de minune o vreme. Dar când copilul a împlinit trei luni, a sosit vremea Deschiderii Gorganului și după aceea nimic n-a mai fost ca înainte.

Înainte de Deschiderii era întotdeauna mare agitație. În port, marinarii pregăteau nava cu trei catarge, ca să pornească în larg spre Golful Secret. Oamenii care doreau să plece de pe Insulă începuseră să-și facă bagajele și să-și ia rămas-bun, iar pentru cei ce aveau să debarce erau pregătite case de odihnă.

Taman atunci pe Lily, Violet și Rose le-a apucat dorul de casă.

Dorul de casă e un lucru teribil. Copiii de la școlile cu internat simt câteodată că li se face rău de la asta. Nu contează cum e casa ta – important e faptul că e a ta. Lui Lily și lui Violet le plăcea Insula și îl adorau pe Prinț, dar la un moment dat au început să-și aducă aminte de viața pe care au dus-o ca fete pe străzile murdare ale Londrei.

– Îți aduci aminte de sălile de Bingo? a întrebat Lily. De toate strigătele de acolo atunci când câștiga cineva?

– Și de noaptea de sâmbătă de la Odeon cu câte o pungă de chipsuri? a replicat Violet.

– De zăngănitul automatelor cu fructe din Paddy's Parlour, a adăugat Rose.

Și au tot ținut-o așa întruna zile în șir, aproape uitând cât de nefericite fuseseră când erau mici: șicanate la școală, fără a vedea niciun petic de iarbă curată și bătute de tatăl lor. Așa de nefericite, încât au ajuns să se joace în gara King's Cross și s-au aflat acolo exact în momentul în care s-a deschis ușa secretă în gorgan și s-au repezit cât le-au ținut picioarele ca să treacă prin el.

– Știu că nu ne putem duce în Lumea de Deasupra, a spus Lily. Nu având grijă de Prinț. Dar poate că Majestațile Lor ne-ar lăsa să plecăm cu nava doar atât cât să aruncăm o privire dragei noastre țări natale, nu?

Așa că au întrebat-o pe Regină dacă îl puteau lua pe micul Prinț pe navă, să aștepte împreună cu el în Golful Secret, însă Regina le-a refuzat. Gândul de a fi despărțită de copilul ei o făcea să i se strângă stomacul așa de tare, încât i s-a făcut rău. Dar pentru că suferea așa de mult, s-a răzgândit. Oare era și ea vreuna dintre mamele acelea exagerate care își cocoloșesc copiii în loc să-i lase să crească liberi și netemători? A vorbit cu Regele, sperând ca el să nu-și lase fiul să plece, dar el a spus:

– Ei bine, draga mea, adevărul e că aventurile le prind bine oamenilor chiar și atunci când sunt mici de tot. Aventurile îi pot intra cuiva în sânge chiar dacă nu-și aduce aminte că le are. Totuși, ai încredere în guvernante?

Păi, bineînțeles că avea. Și avea încredere și în marinarii care conduceau nava, iar aerul de mare, așa cum știe toată lumea, e foarte bun pentru plămâni.

Așa că a fost de acord, a plâns un pic în camera ei, apoi guvernantele l-au luat pe copil la bord în coșulețul împletit din răchită, cu căciulița lui brodată cu dantelă și l-au pus jos, gata de drum.

Chiar înainte să pornească nava în larg, Regina a ieșit în grabă din palat cu fața albă ca varul și a zis:

– Nu, nu! Aduceți-l înapoi. Nu vreau să plece!

Însă când a ajuns în port era prea târziu. Nava abia dacă se mai zărea în depărtare și doar pescărușii i-au îngânat vocea disperată.

CAPITOLUL 2

Doamna Trottle era bogată. Era așa de bogată, încât avea unsprezece haine de iarnă și cinci coliere cu diamante, iar baia ei avea robinete din aur. Domnul Trottle, soțul ei, era bancher și își petrecea zilele dându-le bani cu împrumut oamenilor care aveau deja și așa prea mulți și refuzând să îi împrumute pe cei care aveau, într-adevăr, nevoie. Casa în care locuia familia Trottle era în cea mai bună zonă a Londrei, lângă un parc frumos, nu departe de Palatul Buckingham. Avea o adresă obișnuită, dar comercianții îi spuneau Turnurile Trottle, din pricina grilajelor ascuțite care o înconjurau, a statuilor din grădină și a catargului.

Deși Larina Trottle era o femeie în putere, sănătoasă, iar Landon Trottle se menținea în formă plătind pe cineva care să-l antreneze în sala personală de gimnastică, ei aveau nu mai puțin de cinci servitori care să-i slujească: un majordom, un bucătar, un șofer, o cameristă și un grădinar. Dețineau trei mașini și șapte telefoane mobile, pe care uneori domnul Trottle se mai așeza din greșeală, și o cabană de vânătoare în Scoția, unde se ducea să vâneze cerbi, și o casă de vacanță la mare, în sudul Franței, cu un acoperiș plat, unde doamna Trottle se întindea goală pușcă pentru a se bronză, ceea ce nu era deloc o priveliște plăcută.

Și totuși, era ceva ce ei nu aveau. Nu aveau copii.